

LA BARRETINA

SETMANARI HUMORÍSTICH, POPULAR Y CATALÀ DE BONA MENA
 DESLLIGAT DE TOT PARTIT POLÍTICH
 SORTIRÀ CADA DIVENDRES

Se trobarà en tots los kioscos de la Rambla y demás llochs de venda de periódichs
 Encàrrechs y correspondencia: Carrer de Barbará, n.º 16 bis, entressol, porta 1.ª
 Número solt, 5 céntims.—Suscripció per un any, 3 pessetas.

SUMARI: Text: ADVERTENCIA.—DE TOT ARRÉU, per SET-CIENCIES.—A UNA NOYA BALLADORA, (poesia), per PEPET DEL CARRIL.—LO GOS AVANSAT, per SEBASTIÀ PLÀ Y SALARICHES.—QUARESMA, (poesia) per F. OLLET SABI.—CARTA DE RIPOLL, per UN RIPOLLÈS.—LAS TRES BARRETINAS, (sonet), per L' ESTEVEY DELS GANXOS.—DOCTORS DE OLAVEGUERA, per QUIM.—NENAS FILARMÓNICAS, per MUSTAFÀ-XIUETS DE FUSTA-BLANCA.—A LA VORA DEL FOCH.—TELEGRAMA.—TRENCA-CLOSCAS.—CORRESPONDENCIA.

COMPARANÇA

Quan governaven los de la llana, lo pagès pagaba 'l delme, ab los fruyts que la terra li donava, y Espanya era 'l graner de mitja Europa.

Ara que governan los savis, los pagesos no poden treballar per los molts delmes que pagan tant si cullen com no, y 'ls estrangers s'emportan l' or, en cambi de'l blat que 'ns duhen.

ADVERTENCIA

Pera propaganda, s' ha fet una tirada de quatre mil exemplars dels articles que ab lo titol de **Don Pancho**, se publicaren en nostre setmanari. Forman un opúscolet elegantment imprés, que 's ven á cinch céntims cada exemplar, y á tres pece-tes lo-cent, en la Administració de LA BARRETINA, en los kioscos de la Rambla, y en les llibrerías de Subirana, Puig, (plassa nova) Tipografia Católica y «Hormiga de Oro.»

DE TOT ARRÉU

LA guerra de Cuba; açó es lo qui atrau ab preferéncia, la pública atenció.

Més ben dit; es la gran preocupació de la inmensa majoria dels espanyols.

Després d' haver enviat allí set mil homens, ara 's fá una nova expedició de altres tants, y 's parla já, de si molt aviat n' hi anirán deu mil més.

¡Quants y quants infelíços pares no tornarán á reveure als seus fills! ¡Quantes famílies serán víctimes d' exa malhaurada lluyta!

¡Quin compte donarán á Deu, los qui l' han promoguda ab llurs desacerts!

Los empleats que van á les Antilles, com sangoneres famolenques, á fer aborrible lo nom d' Espanya; les autoritats que consenten la propaganda filibustera y separatista; les lleys que dexan en complerta llibertat á una premsa, que, essent anticatólica, es també anti-espanyola; y toleren, y tal volta fins fomenten, associacions masóniques, que son les qui principalment conspiren contra la marepatria; heusaquí los principals elements que han contribuít á encendre lo foch de la rebelió.

¡Y que tinguen de pagar los plats trencats los qui cap culpa 'n tenen!....

Ara mateix, havém llegit en diferents periódichs, un fet ocorregut á l' Habana, que demostra, que mentres se dona ample llibertat als sectaris y enemichs d' Espanya, se persegueix á persones digníssimes pel *delicte* de no voler transigir ab sa conciencia.

D. Joan Bta. Casas, Governador eclesiástich de dita capital, ha sigut condemnat per l' Audiencia de la mateixa, á *catorze anys, vuyt mesos y un dia* d' extranyament temporal, quedar subjecte á la vigilancia de l' autoritat durant lo temps de la condemna, y ademés á pagar los costos processals.

Ara bé; ¿Volen saber lo *crim* comés pel M. I. Sr. Casas? Donchs es perquè essent governador del bisbat, *Sede plena*, havia publicat en lo «Butlletí Eclesiástich» una *Circular*, ordenant als rectors, que no 's prestessen á facilitar partides baptismals, quan se demanaven pera la celebració dels anomenats matrimonis civils!!!

La impietat treballa de valent pera descatalogar á Espanya, encoratjada per la funesta tolerancia dels Governos que 'ns *desgovernen*.

Últimament, s' ha celebrat á Gracia, un conciliábul de logies masóniques, á fi d' emprendre una enérgica campanya contra l' Iglesia de Jesucrist.

En aquest conciliábul, que tingué lloch lo dia 23 de febrer prop passat, sots la presidéncia del *venerable* de la lógia «Constancia», se prengueren, entre altres, set acorts, dirigits tots ells á fer una guerra á mort al clero y á les Ordes religioses, y principalment als Jesuítas.

Pera lograrho, se acordá en primer terme, la publicació de diaris, setmanaris y revistes, ahon es de suposar no hi mancarán les més vils injurias y fins calumnies, contra 'ls ministres de Deu; y per si açó no basta, s' acordá també, en cas de pro-

moure 's *revolució popular armada*, acudir á *medis de força* pera destruir é incapacitar als Instituts religiosos.

¿Será efecte d' exa consigna, que, de algún temps ençá, la premsa impia y pornográfica referma 'ls seus atachs contra les Ordes religioses?

Já que parlém de la vehina vila, dirém també, que si la impietat hi treballa, los católichs no s' adormen; essent molt dignes de lloança los sacrificis que fá 'l *Centre Moral Instructiu*, en pró de la classe jove y desvalguda, que, cada dia més, pert la fé y les bones costums, corsecada pel baf de la impietat y verinós escepticisme que regna en molts tallers.

Corroborant açó, dirém que lo próxim diumenge, dia 7 del corrent, la esmentada societat católica inaugurarà, mitjansant Deu, una nova escola, sots la advocació del arcángel Sant Gabriel, en espayós local del carrer de Sant Miquel n.º 16.

En aquest solemne acte, tindrà lloch la repartició de premis als alumnos obrers, de les classes de nit, consistentes en obgetes de molt profit pera ells, tant moral com material.

Ab aytal motiu, havém rebut invitació oficial, que remerciém de tot cor, pera assistir á dit acte, y ensémps, havém rebut també, una petita estadística de les escoles creades y sostingudes pel «Centre», estadística que demostra la importancia de la obra empresa, y que, mercés á Deu, se pot dir portada á cap.

Dues son les escoles, ademés de la que deu inaugurar-se lo diumenge, que donen ensenyança cristiana y profitosa, tant de dia com de nit, als qui s' hónren assistinhi. Escola del Sagrat Cor.—Aurora, 19.—Dia: 210 matriculats; 140 assistents.—Nit: 200 matriculats; 100 assistents. Escola de St. Joseph.—Gracias, 9.—Dia: 245 matriculats; 138 assistents.—Nit: 220 matriculats; 83 assistents. Hi há que fer constar que aquestes clases son gratuïtes.

Excelencies del parlamentarisme.—Mentres la nació está preocupada per una guerra que pot costarli molt cara, sobrevé un cambide ministeri, y 'ls qui viuhén de la política, acuden á Madrid, á la gran menjadora d' Espanya, y allí 's barallen y fins fan pinyes, pera alcançar los millors empleos.

Ensémps que açó passa, les Corts, en lloch de ocupar-se ab preferéncia de la gran qüestió nacional, se convertexen en un galliner, ahon los *papays de la patria* se piquen les crestes, y 's diuhén cinquanta mil penjaments.

¡Ah, Corts del temps de la *llana*, qui os pogués tenir!

En lo nombre passat, volíem donar compte, ab la extenció que 's mereix, del important certámen celebrat lo dia de St. Josèph, pel *Juvent Catalanista*, de la vila de Ripoll; no obstant, la abundancia de original que já teníem preparat, no ho permeté, y disposats á ferho en lo present nombre, hem rebut una carta de la esmentada vila, que publicuém ab molt gust, y en la qual se fá una ressenya complerta de tant solemne y agradable festa. Rebi donchs, lo *Juvent Catalanista*, nostra més coral enhorabona, y rébintla també, en particular, nostres benvolguets colaboradors don Josèph Barbany y don Joan Ribas Carreras, per les distincions que en la mateixa obtingueren.

Los Srs. D. Joan J. Permanyer y D. Lluís Durán y Ventosa, han rebut, ab motiu de la proposició que respecte á les estatués del Palau de Justicia presentaren á la Academia de Jurisprudéncia y Lleislació, una rahanada carta d' adhesió firmada per quaranta sis advocats de Girona, la casi totalitat dels d' aquella important capital.

Nos escriuhén de Campdevanól, que en lo Cassino d' aquell poble, han concebut la felíç idea de celebrar una sessió catalanista, lo próxim diumenge de Pasquétas, á les tres de la tarde. Dita sessió promet esser molt lluhida, porque ademés de pen-

drehi part distingits socis del cassino, han invitat al *Juvent Catalanista*, de Ripoll, havent acceptat tan atenta invitació. Es per demés afegir, quant desitjém que 'ls resulthi molt lluhida.

La persecució religiosa segueix á França, demostrant que 'ls católichs no poden esperar res de bó dels governos de la república que allí hi ha establerta. Darrerament, les Cambres han aprovat un nou y exorbitant impost sobre 'ls béns de les Comunitats religioses, impost que compré quasi tot lo capital, ab l' intent de aniquilarles y reduhirles á la miseria. La revista *El Pilar*, confirma també, aquest esperit sectari dels governos de la nació vehina, ab lo següent solt que traduhim literalment: «De un dels nous ministres francesos, Mr. Gadan, se citan exes paraules, que formen son retrato de cos enter: «La francmasoneria era la república amagada, y la república, es la francmasoneria descoberta.»

¡Quina rahó tenia la *Verité*, al dir que 'l govern francés es oficialment ateo!»

SET-CIENCIAS.

“Á UNA NOYA BALLADORA.”

Tú que á balladas te 'n vás ben contenta y ben soleta, escudantne ta passió una fingida modestia, no 't serveix de rés l' escut puix pobre escut te defensa; que si ta cara es de neu, lo teu cor es brasa encesa que ben prompte la neu fón de ton rostres... ¿Sents donzella? no 't fihis de ta virtut si la fás ballar fent gresca.

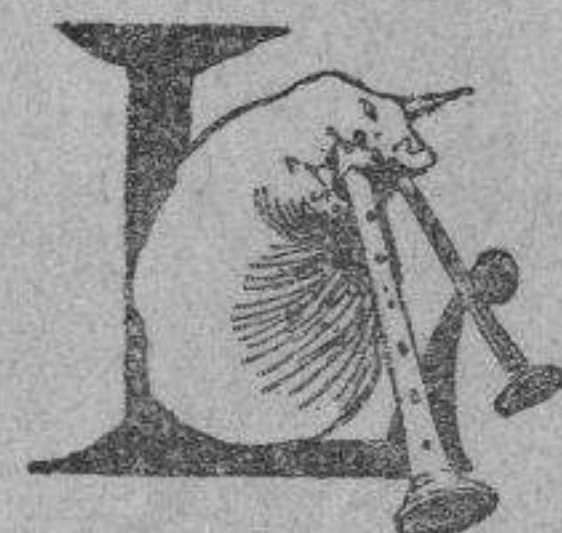
Tingas compte que 'l fadri que ab son bras, ballant, te cerca, no 't cerqui ab los séus paranys ni ab las sévas miradetas... quan menys te n' adonarás, Quan més ballarás, beneyta, cercada 's trobará, donchs, segurament ta puresa.

No 't dexis enlluhernar pe 'ls raigs d' aqueix sol que crema, que crema, empró no fá llum; del sol de ta juvenesa; no 't tintin ditxas del ball á la llum de las espelmas que creman en l' embalat; no 't enceguin las promesas d' un home que sols te vol per ballar y fer brometa, qu' es tot junt una il-lusió perillosa; vé's alerta.

Tú que á balladas fás cap ben alegre y ben soleta, no seguexis ballant tant ni, ballant, fassis més gresca; puix pot matar ta virtut sols una *americaneta*.

PEPET DEL CARRIL

LO GOS AVANSAT

Lo menjador de la posada de St. Antoni, de cert poble de Catalunya, estava plé de gent, vejentse al cap de taula un senyor rector, ja entrat en anys y d' aspecte venerable.

No hi havia res més de particular; pero lo con-

CARTA DE RIPOLL

26 de Març de 1895.

Sr. Director de LA BARRETINA.

Molt Sr. meu y amich:

Sembla qu'era ahir que 'l «Jovent Catalanista» d'aquesta vila, va publicar lo cartell per lo 1.er Certámen literari que 'ls ripollesos poguerem veurer celebrar en la diada de St. Joseph. Pero es alló que 'l temps passa, y la Joana balla; y tot ballant, ballant, hem arribat á tan desitjada diada, y..... fins n'hem passat y tot. ¡Grat recort vá dexar aquesta festa, entre 'ls ripollesos aymants de la literatura y de la Pàtria! «Lo Jovent Catalanista», acaba d'enlayrarse molt ab aquesta obra, já que per portarla á cap, há tingut de lluytar en mitj de molts adversaris, pero ells, rompent ab fermesa tots los obstacles que se 'ls presentaren, lograren celebrar lo «Certámen» ab una solemnitat incomparable. Dich axó, perquè algú no intentés emportarse 'n la gloria; los qui se la merexen son sols aquest aplech de joves que sens descans treballan per la literatura catalana. Ells sols, sens l'ajuda de ningú, han portat tot axó á cap, logrant que nostra vila pogués presenciar un espectacle de que fins avuy s'havia vist privada. Pero..... dexemnos de retóricas, y val més que 'ls espliqui una mica, del modo que resultá aquest acte. A las vuyt del vespre en punt se començá la festa, després de haver tocat per llarga estona la orquesta, que lo magnífich Ajuntament vá costejar. Oberta pel president del Jurat, lo patrici D. Eudalt Ferrét, prevere, lo Sr. Busquets, explicá ab breus paraulas, lo que havia motivat la celebració d'aquest acte. A continuació lo já mentat president, llegi son discurs, basat en lo regionalisme, demostrant que son cor batega per las venerandas tradicions de la Patria. Acabá, exhortant al «Jovent» que no desmayés, en lo camí que havia emprés. Una forta y prolongada salva d'aplausos, queli tributá la escullida concurrencia que omplia 'l local, fou lo coronament de 'l seu treball. Acte seguit, lo secretari del Jurat Sr. Bonét; doná lectura á la memoria, fallo y critica de las composicions premiadas; y un cop acabá, 's precedi á obrir los plechs dels autors llorejats, resultant ser guanyador de la *flor natural*, lo seminarista de Vich, D. Bernat Fargas y Adám, qui proclamá reyna de la festa á Sta. Maria de Ripoll. Ensémps qu'él descubria 'l cuadro de la Verge, que fins llavoras havia permanescut cobert per una bandera catalana, tres individus de la junta organitzadora, acompanyavan al estrado á la simpática y distingida senyoreta D.ª Carme Martí y Comas, la qui fou elegida dama d'honor de la *Excelsa Reyna*; y assentantse á un silló que hi havia al costat del quadro, en representació de la Verge entregá 'ls restants premis als demés autors llorejats. Obtingueren premi los senyors següents: D.ª Trinidad Aldrich de Pagés.—D. Agustí Pujol y Safont, prevere.—D. Baldomero Parramón.—D. Cosme Vidal Rosich.—D. F. Bonét Carrasco.—D. Ramón Masifern y D. Joaquim Ayné Rabell. Y ab accésit: D. Agustí Pujol Safont, pvre.—D. Joseph Pont, prevere.—D.ª Enriqueta Palér y Trullól.—D. Antón Busquets.—D. Francisco de J. Vidal y Roura.—D. Joseph Barbany.—D. Joaquim Ayné Rabell.—D. Joan Ribas Carreras.—QUIM ARTIGAYRE.—D. Baldomero Parramón.—D. Joan Manel Casademunt.—D. Cosme Vidal Rosich y D. Gustavo Martí de Rebert. Totas las composicions varen agradar molt, y á cada autor, al acabar de llegir son treball, la concurrencia li tributá entussiasmas aplaudiments. Finalment, lo vocal del Jurat, D. Joaquim Puig y Pujol, doná lectura á son discurs de gracias, que entussiasmá als concurrents. Los aplausos de la concurrencia l'interrumpiren per tres cops, principalment al exclamar ab tota energia: «Soch catalá y espanyol, fins al moll de 'ls ossos; pero castellá: ¡may!» Allavors, jó crech, que 'ls espectadors 's jugaban á veurer qui picaria més fort. A

continuació 's cremaren los plechs que contenian lo nom dels autors no premiats, mentres que la concurrencia satisfeta, anava sortint del local, desitjosa de poguer tornar á presenciar un' altre dia, aytal festa.

¡Vulga Deu, que no sia aquesta la última vegada, que 'l «Jovent Catalanista» nos dexi assaborir actes, tan solemnes com aquest!

UN RIPOLLÉS.

Las tres barretinas

SONET

M' enamora l' ayrosa barretina
que 'l poble catalá festiu rumbeja;
dins de son cor mostrant qu' encar flameja,
lo patri amor, ab forsa gegantina.

M' agrada quan l' oviro purpurina
al front del jove ardit que sardaneja;
y m' encisa la musca que sombreja
la faç del vell, que á terra ja s' inclina.

Si 'm plau la barretina qu' es vermella,
y m' enamora aquella qu' es morada
com la violeta que al avril somriu;

una altre jo 'n sé encara de més bella,
que m' engresca, m' encisa y que m' agrada;
Aquesta BARRETINA que llegiu.

L' ESTEVET DELS GANXOS,

DOCTORS DE CLAVEGUERA

Campsech ningú reposa; regna un desasosiego general y un pánich extraordinari. ¡Ah, si poguessen atrapar al culpable! ¡Quina barbaritat! Tirar un gos mort á la siquia de la vila, allí, al aygua que tothóm forçosament té de beurer; joh, y las conseqüencias! Fà deu dias que las campanas no paran de tocar á morts, y Deu sab los qui 'n serán victimas encara. A cá l' Ayanu, ha mort l' hereu; á cá 'n Patirém, duas noyas; en fi, fora llarga tasca contar lo nombre de victimas.

—Diu que avuy ha anat l' Arcalde á Barcelona pera demanar que envihin una máquina d' alló que 'n dihen de *furmigá*; y al mateix temps, crech que pujarán quatre metjes de la Sanitat per *aspeccioná* las ayguas.

Axis s' expressava 'l noy gran de cá' la Trudis, dirigintse á dos ó tres vehins de sa casa, que feyan cinquanta mil comentaris sobre la terrible malaltia que affigia á Campsech.

Certament, la situació de la vila era terrible; malehint tothóm, al malvat que havia corromput las ayguas y ocasionat tan sensibles victimas que inconscientment n' havian begut.

Pochs dias després, tota la premsa periódica axecava 'l crit al govern contra un atentat tan salvatge.

Lo governador civil, remogué totas las pedras pera descubrir lo delinquent, posant en activitat als mellors agents de policia; y en una paraula, lo clamoreig de Campsech, tingué ressonancia per tota Espanya, arriant fins á ocupar l' atenció dels pares de la pàtria, en lo Congrés y en lo Senat. Axis se preocupa tothóm, quan de la salut pública 's tracta.

Á Campsech, hi há actualment tres ó quatre llochs ahón se despatxa un veneno molt més terrible y que ocasiona sensibles victimas entre l' element jove de la vila. Un pobre pare, véu morir al fill que era sa esperança pera la velluria; aquells que no moren, se tornan lo mateix que ximplés; uns se jugan son patrimoni; se distrehuen de la familia, abandonan als fills, renegan de la religió

junt de testas, unas ab catxutxa, altres ab gorra morada, moltas ab barretina; las donas ab los seus mocadors de pita, los trajos foschs y clars, nous ó descolorits, las mantas viroladas ó de color blau, las diferents posituras, la general animació y 'l continuat xerroteig, tot á la esplendent claror del sol, tenia certa cosa que embaumava l' esperit. Lo bon senyor rector, anava menjant sens fer cas dels molts refilets que 'ls seus companys de taula li venian tirant pera amohinarlo. Sols se distreya pera donar algún tros de pá á son fidel gos que jeya al seu costat.

Un home que devia passar ja dels cinquanta hiverns, estava sentat á sa dreta; y somrihent á sos companys, prengué un tall de anyell, y li oferi ab tota urbanitat y finura, bo y dihent:

—Senyor rector, veig que vosté no menjarés, ser-vexis pendre aquest tall.

—Moltas mercés, bon home, li estimo ab gran manera; estich satisfet.

—Pero, senyor rector, ¡quinas ganas té de patir fam! prenguil sens cumpliments.

—Gracias, gracias, s' estima; avuy es divendres, y no podém menjar carn.

—¡Com s' entent! ¿vol dir que aquell qui no 'n té no pot menjarne? Me sembla que Deu, no deu ocuparse de si los homens menjan carn ó peix. Vaja home, vaja, nosaltres los avansats tenim feta de la Divinitat un' altre idea més noble y més digne. Jo veig que menjém tot quant volém, y tot nos fá profit; Deu sols mira lo cor dels homens, y rés més. Vaja, prengue aquest tall, dexis de escrupols, que tot lo demés son romanos.

Lo senyor rector prengué lo tall de rostít; cridá á son gos; li doná, y se 'l va crospar com aquell que s' empassa un confit, y tot remenant la qua voltava á son amo, com si volgués dir ¿que no n' hi há mes?

—¿D' aquest modo, senyor rector, desprecia las cosas?

—De cap manera, bon home, sols que he volgut fer un proba, si lo meu gos era també *avansat*, y certament, veig que ho es, suposat que, del mateix modo que á vos, la carn se li ha posat bé, sens mirar si era divendres ó un altre dia qualsevol,

Tots los qui venian contemplant aquella escena, esclataren ab unas fortas rialladas al veurer l' acudit del senyor rector; molts arreconaren sos plats tementse ser comparats ab lo gos tant avansat.

Tothom quedá callat, no sentinse ni un *piu*, en tot lo menjador.

Va acabarse lo dinar, y una de las personas que presenciá la escena, digué al senyor rector:

—¿No s' enfadava al sentir tantas sátiras y tantas indirectas? ¿No hauria perdut sa calma si haguessen durat més, tantas rucadas?

—Ca; no n' hi há per tant; fá mes de deu anys qu' estich en mitj de *avansats*.

—¿Que vol dir? ¿Potser lo seus fidels també següexen la corrent del segle?

—¿No home, no, res d' axó; vull dir que fá deu anys que estich encarregat de un Manicomí, cuy-dant boigs.

SEBASTIÀ PLÀ Y SALARICHES

QUARESMAL

Tots los qui dúhen «La Esquella» penjada al coll, com moltons; en totas las ocasións se 'ls hi veu la pegadella. Y un, qu' es un *follet* passat, com que frisança li dona va buscá una cosa bona per treures mal tant pesat. Al últim trobá una «essencia» per curarse tant lleig mal, y ara als joves diu formal per ponderar sa excelencia: «Tots los qui del mal patiu per tractá ab premsa cotxina; «creyème, LA BARRETINA «es l' únich preservatiu.»

F. OLLET SABI.

santa y assedegats de plahers, s' entregan á las més vils infamias y torpesas.

¡Quin veneno aqueix més terrible!

La Mariagna de cá 'l Texidó, en mitj de la desgracia que tingué al perdre lo seu marit, li servia de gran consol son fill Lluís, jove á qui tothóm senyalava com á model, en lo poble; ¡pobre Lluís! fá tres días que l'enterraren! Sa desgraciada mare plora inconsolable tandolorosa'pérdua. ¡Qu' estrany! Un noy tant robust, ab cosa d' un any va cambiar per complet son modo d' esser!

—Jo no comprench, deya la Mariagna, qui es que 'l va girar al fill del meu cor; no hi havia un noy millor al mon; relligiós, fins devot, respectuós ab sa mare, treballador com éll sol. Desde que tractá de posarse á barber, ab la esperança de colocalse á Barcelona y tenir horas lliures pera seguir los estudis, desde llavors y al cap de poch temps, pobre fill, no semblava 'l mateix, sempre trist, pensatiu y neguitós, dexá poch á poch totas las prácticas relligiosas y en fi ¿perqué recordarho? ¡fou un tronera! Aquella afició á llegir, aquella fal·lera pels llibres; jo crech que alló 'l vá trastocar. Y afegia la bona dona: —Com que jo no sé de lletra, y 'm fá tanta pena de veurels, favor me faria d' emportarsels tots; á vosté potser li servirán.

Rahó tenia la pobre Mariagna; aquells llibres me feren un gran servey! Varen servirme de trista experiéncia pera no llegirne cap, puix cent mil vegadas més dolents que 'l pitjor veneno, havian sigut la causa de la mort del fill de la Mariagna. ¡Pobre xicot! Lo veneno més actiu, potser no hauria acabat ab sa naturalesa robusta; aquells llibres li ocasionaren la mort del cos y també la del ánima!

Contra aquest terrible veneno, no 's pren cap disposició restrictiva; no se 'n preocupa la junta de Sanitat; son poch, molt poch, los diaris que 'n protestan; los governadors toleran sa venda; fins pares que 's diuhen *esquilats* lo veuhen ab indiferéncia en mans de sos tendres fillets.

Axis, molts y molts acaban com lo fill de la Mariagna.

La barberia de Campsech era, tal com son algunas altres, per desgracia, un arsenal d' inmundicia. Poch escrupulós son amo, rebia tots aquells setmanaris, verdaders representants de l' asquerós cervell dels qui 'ls escriuhen, y que, escampant arreu la mort, donan vida tant sols á una dotzena que per desgracia, lluny de ser qualsevol cosa, son personas molt *distingidas*, *notabilitats científicas y literarias*, per dirho d' una vegada, son Doctors de Claveguera.

QUIM.

NENAS FILARMÓNICAS

NENA, anem, no sias vergonyosa; ves al piano y toca alguna composició del mestre Ribera. Aquests senyors ja 's farán càrrech de que ets una principianta.

La nena obebeix resignada y als breus moments ja té posats los dits sobre 'l teclat.

—¿Qué 'ls hi sembla? pregunta donya Prudencia, ¿no es vritat que té molta disposició?

—Moltissima, senyora, moltissima; axó que toca déu sé, alguna marxa fúnebre.

—No, es un vals; pero, com hi dona tanta expressió, fins arriba á fer plorar ¿no es vritat?

—Efectivament, si l' autor de la pessa la sentia, de segur que li caurian las llágrimas. ¡Quin sentiment!

Figürintse un xicot que fá rodolar unas pedras dins d' una cassola d' arám, y 's farán càrrech de l' efecte que m' va fer aquell vals. Los dits de la nena se clavavan ab furia infernal sobre 'l pobre teclat del piano sens ordre ni concert, apretant las diferents teclas... axis, com si diguessem á la sorty á la ventura.

—Lo vals s' acaba; y, com moguts per un re-

sort, la senyora y jo varem tractar de despedirnos de D.ª Prudencia donant per acabada la visita. Mes fou en vá. La *mamá* ordena á la *nena* que toqui una sardana molt bonica d' en Monforte, pensant sens dubte que 'ns feya un gran obsequi.

Aquella sardana, al menys si no va ser tocada, fou ballada, per las mans de la aprofitada *nena*.

La Lluysa (la esposa) suava d' engunia y 'm feya senyas de que 'ns en anéssem, mes era impossible devant de la satisfeta cara de D.ª Prudencia que 'ns miraba com dihentnos ¿qué tal la notabilitat de la meva filla? mentre li queyan com vulgarment se diu las babas de contento.

Després de la sardana, que havia durat tretze minuts y trenta quatre segons y mitj (rellotje en mà) ab decisió agafo 'l sombrero y resoltament me despedexo de la *mamá* de la notable artista, donant á 'n aquesta la més coral enhorabona.

—¡Permétinme! un moment no més, y sentirán una polca composta per la *nena*! va dirnos ab imperiosa y amable veu; manament que, á menys de fer-noshi á colps de puny, tingué que ser obehit apesar de las protestas que ma esposa y jo feyam per la pressa que portavam per sortir d' aquell martiri.

Poden pensar lo que seria la composició, quan encara no estava á mitja y ja tenia tots los nirvis del cos entortolligats.

Trucan á la porta; una altre visita vaig pensar jo, y res d' axó; era la *nena* número dos, la Cristineta, que tornava del col·legi. ¡Bona l' hem feta Jeroni!

—No s' en vagin, ¡un moment, no més! Cristineta, toca la lliadó del método que ara aprens; corra, cuyta, que aquests bons senyors la sentirán; corra, aquella tan bonica.

¿Qué haurian fet vostés? Donchs nosaltres, drets al costat del piano, esperavam lo final de la lliadó; pero, com no s' acabava may, vaig començar á passejarme frenétich per la sala, renegant dels pianos, dels fabricants de pianos, de las cordas dels pianos, de las teclas dels pianos, de las solfas y sobre tot d' aquestas *mamás*, filarmónicas de confiança, que dedican á las sevas fillas á *fér las delicias* dels que las visitan lluhint sos progressos musicals.

Al revoltar pe'l costat d' una taula, que hi havia en front lo balcó, com duya lo bastó sota la xella, clavo trompada á un desgraciat quinqué que caygué fentse mil micas sobre l' alfombra, que rebé, axi mateix un gran devassall de petroli, y la *nena* pará en sech de tocar.

Confesso que vaig tenir un fort disgust de ocasionar aquella desgracia, pero estich ben segur que á no ser axó, á horas d' ara los nirvis se 'ns haurian tornat lo mateix que cordas de guitarra.

Hi há que regonexer que aquestas pianistas, encantament de tota una parantela, acostuman á ser una delicia pe 'ls amichs, una ganga pe 'ls vehins; més per mi son una verdadera calamitat social. Ab lo mateix temps que aprenen á destrossar una sonata de Bettoven, tarian una dotzena de parells de mitjas, y no succehiria com ara, que molts de aquestas artistas, quan se casan no son bonas ni pera cusir un botó.

MUSTAFÁ-XIUETS DE FUSTA-BLANCA

À LA VORA DEL FOCH

—He reparát que ton cosí, mira contra 'l govern.

—Ja ho sé. Com qu' es republicá.

—No home. No vull dir que conspiri, sinó que 's *guenyo*.

A cá 'l barber.

—Bon dia; diu un parroquí á l' entrar, tot fet un sopa, á conseqüéncia de la forta pluja.

—Oydá, li responen; si d' axó 'n diu bon dia.....

Telégrama.

Llagostera 4, 12 m.

Hi ha aqui una *layca* escola perque 'ls fills dels esquilats omplintse 'l cap de tabola surtin uns ximpls, uns gats, sense creure ab Deu, ni ab Rochs, ni tenir cap relligió, sens ficarse ab brichs ni brochs diu que anirán molt milló! Tots los qui ab la BARRETINA y ab gran orgull defensém la católica doctrina, ab lo front ben alt, los dihém: «Fills de pares que tal ciencia hos haurán ¡ay! ensenyat; ¡desgraciats! la penitencia portareu ab lo pecat. Y pares, mes tart veuréu perduts als fills ¡tarambanas! ¡Llavors al foch llençaréu las *Esquellas y Campanas!*»

TRENCA-CLOSCAS

GEROGLÍFICH

Abril

K K A A

Maig

K R R :

J. Roure.

XARADA

Part del cos es ma *primera* *segona* en la guerra 's guanya animal es ma *tercera* y 'l *tot*, isla prop de Espanya.

J. P. M.

Solucions als trenca-closcas del número passat. *Rombo*.—1.ª: M. 2.ª: Gall. 3.ª: Matas. 4.ª: Llas. 5.ª: S.

Geroglífich.—Com mes gefes, mes assistents.

CORRESPONDENCIA

Un Ripollés: en lo que cap, lo complaurém y mercés de la poesia.—Senyó G.: si primé li varem dir «aquest cop va molt rebé» era *molt rebé* pera... aná al cove; y de aqui la segona contestació, «timdríam mes feyna ab arreglarho que ferho nou.» Te donchs ja la solució del *trenca-closcas*. ¿Es principiant? no 's desanimi; treballi, puix desitjém complaurel.—D. P. y R.: mentres tinguém original, no publicarém sas traduccions. Lo d' aquesta setmana, potser ho aprofitarém, pero té tan dolenta ortografia, que quasi s' ha d' escriure de nou.—Un Esquelench: no fa'l pes.—Duré: no puch assegurarho, pero 'm sembla que vaig contestarli que no 'ns agradaba prou, y lo d' aquesta setmana, hi falta un gra de sal.—Sastre negre al torn.—Rafel Norriumay: ¿que *no-riu-may*? tant se me 'n dona; ja 'ns fá riure á nosaltres; tot lo qu' envia anirá.—Emili Salas: vegi ahon se pert l' aygua, puix se li ha enviat sempre; los trenca-closcas al torn.—L' altre: miri si per açí dalt hi há alguna bruxa, puix constantment se li enviá. D' alló ni há molt. L' articlet, arreglat potsé anirá.—Pepito: al torn de la paciéncia, perque rebém més trenca-closcas qu' un foch no 'n cremaria.—Ermítá del Sió: vosté 'ns fa fe 'ls dejunis massa llarchs.—Joanet d' Espolla: li tinch preparat café, copa y un puro de la *vuelta de abajo*, pera quan se recordi de la nostra *pubilla*.—L. P.: lo nostre setmanari, es l' únich verdader amic del poble puix treu la careta de 'ls qui l' explotan y enganyan ab lo que 'n diu, conformes.—Han enviat solucions: Pollastre axelat, Mico del Parque, Ciudadá, Crostas y Camas de guil.

Tipo-litografia La Barretina Passatje Hort dels Velloters. 2